

REPORTATGE

Un espai per a la inclusió social

Amposta Roser Regolf

Un museu és un lloc de coneixement i descoberta, però també d'inclusió social. Darrerament els equipaments culturals s'han convertit en espais rics en valors socials i, al territori ebrenc, en tenim un clar exemple al Museu de les Terres de l'Ebre. I és que en este museu ubicat a Amposta es treballa constantment per a esdevenir un espai de coneixement, d'interacció i comunicació al servei de tota la societat, sense cap excepció. És per això que el seu personal tècnic realitza cada any un bon nombre d'activitats i programes adaptats a tota mena de col·lectius per a afavorir l'arrelament a l'entorn i la cohesió social, així com combatre l'exclusió i la discriminació. Tot englobat a *Museu inclusiu*. Un museu per a tots, un programa amb el qual col·laboren amb ajuntaments i diverses entitats socio-sanitàries del territori tant públiques com privades sense ànim de lucre.

En este programa iniciat l'any 2017 hi participen entitats de quatre municipis diferents i es projecten idees tan interessants com el de les capses de memòria, que contenen un element propi dels avantpassats ebrencs, com podria ser una esqueïlla, un canastró o una matracca, amb un tríptic explicatiu; o les capses de natura, on es pot trobar algun animal típic del riu Ebre, del Delta o dels Ports, com una àliga, una perdiu o fins i tot un senglar. El director del Museu de les Terres de l'Ebre, Àlex Farnós, explicava que amb estes activitats "el que fem és descentralitzar

El Museu de les Terres de l'Ebre organitza activitats per a fomentar valors socials a través del projecte 'Museu Inclusiu'

Un grup de persones durant una de les activitats del projecte.

l'acció perquè no tothom haja de venir aquí; el patrimoni és un bé d'interès general que ha d'estar al servei de la societat".

Així mateix, una de les entitats que mensualment recull una capsa de memòria per a emportar-se-la fins a la seua seu és la Residència d'Avis d'Amposta, on estes capses ajuden les persones grans a evocar records a través dels sentits, així com conèixer materials i éssers vius de la nostra terra. Maria Martínez, educadora social a la Residència d'Avis d'Amposta, deia que "com que el centre té diferents menjadors, anem rotant les caixes perquè tothom pugua veure'n el contingut". Entre les acti-

vitats que s'organitzen amb estes, s'explica i es mostra a la gent gran per què servia cada objecte i es visualitzen vídeos de recurs que ho exemplifiquen, fet que segons Martínez "molts cops els evoca a la seua infància i els permet recuperar records".

Va ser també a partir d'esta activitat que als anys 90, tot i no haver-se llançat encara amb el projecte *Museu inclusiu*, va servir a l'equipament cultural per a saber-ne més sobre molts objectes: "Es donaven unes fitxes als assistents i les monitores de la Residència d'Avis per a anotar les vivències que les persones grans explicaven d'aquells objec-

tes, i això ens va permetre acabar de documentar-los", deia el director del museu.

SOCIALIZACIÓ I INTEGRACIÓ

Una altra de les entitats que també fa prop de tres anys que hi participa, degut en part a la proximitat dels dos edificis, és la Fundació Pere Mata de les Terres de l'Ebre, on els grups visiten les exposicions temporals i realitzen tallers al voltant de les sales d'exposició permanent i temporals d'alguns dels equipaments patrimonials de la xarxa Ebre, Natura & Cultura. Víctor Monforte, terapeuta ocupacional del Servei de Rehabilitació Comunitària, afirmava que "el principal

objectiu és la vinculació en activitats col·lectives i la interacció social dins d'un àmbit normalitzat". Una acció que fomenta la inclusió social d'estes persones i que, segons Monforte, crea estímuls positius d'on sempre naixen preguntes i curiositats, així com experiències personals a través de la reminiscència que s'acaben compartint amb la resta de companys i personal.

La Fundació Diagrama, que treballa amb menors migrants no acompanyats, també s'ha incorporat este any al projecte del Museu en col·laboració amb l'Ajuntament del Sant Jaume d'Enveja. Serà a través d'esta unió que els jòvens podran participar en la formació per a la realització de treballs de neteja i consolidació d'objectes etnològics per al centre d'interpretació Les Barraques.

Amb tot, el projecte *Museu inclusiu*. Un museu per a tots no només realitza activitats d'integració i inclusió social, sinó que esdevé al mateix temps un programa de formació en el qual participa l'alumnat del Cicle de Formació de Grau Superior (CFG) de Guia, Assistència i Informació Turística de l'Institut Montsià d'Amposta, que forma part de la Beca de Formació Dual als centres participants. En este sentit, sovint són els mateixos alumnes els encarregats de realitzar les activitats i les visites guiades i el museu els facilita els continguts i materials per a la seua preparació i realització. Una experiència on tots els participants guanyen ja siga en l'aspecte social com el de formació i educatiu.